

2023/0234(COD)

25.1.2024

STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech
(COM(2023)420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD))

Zpravodajka: Clara Aguilera

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Zpravodajka vítá revizi rámcové směrnice o odpadech, kterou navrhla Komise s cílem snížit dopad potravinových systémů souvisejících s produkcí potravinového odpadu na životní prostředí a klima a stanovit pro členské státy právně závazné cíle v oblasti snižování potravinového odpadu do roku 2030.

Plýtvání potravinami je způsobeno „neúčinností“ potravinového řetězce, což má hospodářské, sociální a environmentální důsledky, neboť výsledkem je také nehospodárná práce zemědělců a chovatelů v oblasti produkce potravin a nehospodárná spotřeba přírodních zdrojů. Podle dvou dostupných odhadů (z let 2012 a 2022) dosahuje plýtvání potravinami v EU objemu 88 až 153,5 milionu tun ročně. Celkové náklady s tím spojené se vyšplhaly na 143 000 milionů EUR. Toto množství potravinového odpadu odpovídá přibližně 227 milionům tun CO₂, což představuje téměř 6 % celkových emisí vyprodukovaných v EU.

Evropský parlament soustavně podporuje snižování plýtvání potravinami. Snižování potravinových ztrát a plýtvání potravinami je nedílnou součástí strategie EU „Od zemědělce ke spotřebiteli 2020“ pro spravedlivý, zdravý a ekologický potravinový systém.

Očekává se, že stanovení konkrétních cílů povzbudí každý členský stát k tomu, aby přijal ambiciózní opatření přizpůsobená jeho konkrétní situaci, zvýšil své úsilí a zintenzivnil účinné strategie. K tomu, aby dosáhly cílů v oblasti snižování emisí, budou mít členské státy zároveň plnou flexibilitu při výběru opatření navrhovaných v rámci přezkumu svých programů předcházení vzniku potravinového odpadu.

Zpravodajka Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova velmi vítá skutečnost, že primární sektor byl z těchto cílů vyloučen a vyzývá členské státy, aby se více zaměřovaly na vzdělávání v oblasti předcházení plýtvání potravinami.

Vzhledem k tomu, že před rokem 2020 neexistovala povinnost měřit potravinový odpad, jedná se o první rok, pro který jsou k dispozici údaje o měření potravinového odpadu členskými státy, a zpravodajka proto podporuje návrh, aby byl rok 2020 použit jako referenční rok.

Zpravodajka považuje navrhované cíle za přiměřené. Navrhuje však, aby byl cíl 30 % uplatňován samostatně na každý jednotlivý článek potravinového řetězce uvedený v čl. 9a odst. 4 písm. f), což umožní, aby bylo dosaženo spravedlivého rozdělení odpovědnosti a pokroku v každém článku.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby vzal na vědomí:

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice Bod odůvodnění 3

Znění navržené Komisí

(3) S ohledem na negativní dopady plýtvání potravinami se členské státy zavázaly přijmout opatření na podporu předcházení vzniku potravinového odpadu a snižování jeho množství, v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů (OSN) dne 25. září 2015 a zejména s jejím cílem snížit do roku 2030 celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů o polovinu a omezit ztráty potravin v rámci výrobních a dodavatelských řetězců, a to včetně ztrát po sklizni. Tato opatření byla zaměřena na předcházení vzniku potravinového odpadu a na snižování jeho množství v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice Bod odůvodnění 7

Znění navržené Komisí

(7) Členské státy **do jisté míry** sestavují materiály a vedou kampaně zaměřené na předcházení vzniku potravinového odpadu, kterými oslovují spotřebitele a provozovatele potravinářských podniků; tyto aktivity se však zaměřují spíše na zvyšování povědomí nežli na vyvolání změny chování. V zájmu využití plného potenciálu při omezování plýtvání potravinami a za účelem zajištění průběžného pokroku je nutné rozvíjet

Pozměňovací návrh

(3) S ohledem na negativní dopady plýtvání potravinami **na společnost, ekonomiku a životní prostředí** se členské státy zavázaly přijmout opatření na podporu předcházení vzniku potravinového odpadu a snižování jeho množství, v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů (OSN) dne 25. září 2015 a zejména s jejím cílem snížit do roku 2030 celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů o polovinu a omezit ztráty potravin v rámci výrobních a dodavatelských řetězců, a to včetně ztrát po sklizni. Tato opatření byla zaměřena na předcházení vzniku potravinového odpadu a na snižování jeho množství v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech **a pokrok dosažený při jejich provádění by měl být pravidelně posuzován.**

Pozměňovací návrh

(7) Členské státy sestavují materiály a vedou kampaně zaměřené na předcházení vzniku potravinového odpadu, kterými oslovují spotřebitele a provozovatele potravinářských podniků; tyto aktivity se však zaměřují spíše na zvyšování povědomí nežli na vyvolání změny chování. V zájmu využití plného potenciálu při omezování plýtvání potravinami a za účelem zajištění průběžného pokroku je nutné rozvíjet

intervence zaměřené na změnu chování, které budou přizpůsobeny konkrétním situacím a potřebám v členských státech a budou plně začleněny do vnitrostátních programů předcházení vzniku potravinového odpadu. Důraz by měl být kladen i na regionální řešení oběhového hospodářství, včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru a zapojení občanů, jakož i přizpůsobení specifickým regionálním potřebám, jaké mají například nejvzdálenější regiony nebo ostrovy.

intervence zaměřené na změnu chování, **k nimž by přispěla výuka ve školách a** které budou přizpůsobeny konkrétním situacím a potřebám v členských státech a budou plně začleněny do vnitrostátních programů předcházení vzniku potravinového odpadu. Důraz by měl být kladen i na regionální, **oblastní a místní** řešení oběhového hospodářství, ale také na jeho řešení v provinciích a na místní úrovni, včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru a zapojení občanů, jakož i přizpůsobení specifickým regionálním potřebám, jaké mají například nejvzdálenější regiony nebo ostrovy.

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice Bod odůvodnění 8

Znění navržené Komisí

(8) Navzdory rostoucímu povědomí o **negativních dopadech a důsledcích** plýtvání potravinami, politickým závazkům přijatým na úrovni EU a členských států a opatřením Unie prováděným od roku 2015 v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství se produkce potravinového odpadu nesnižuje natolik, aby bylo možné dosáhnout významného pokroku v plnění cíle č. 12.3, který spadá pod cíl udržitelného rozvoje č. 12 vyhlášený OSN. K dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3 by výrazně přispělo posílení opatření, jež mají členské státy přijmout, a to do té míry, aby se pokročilo v provádění této směrnice a dalších vhodných opatření k omezení vzniku potravinového odpadu.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice Bod odůvodnění 9

Pozměňovací návrh

(8) Navzdory rostoucímu povědomí o **dopadu** plýtvání potravinami, politickým závazkům přijatým na úrovni EU a členských států a opatřením Unie prováděným od roku 2015 v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství se produkce potravinového odpadu nesnižuje natolik, aby bylo možné dosáhnout významného pokroku v plnění cíle č. 12.3, který spadá pod cíl udržitelného rozvoje č. 12 vyhlášený OSN. K dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12.3 by výrazně přispělo posílení opatření, jež mají členské státy přijmout **a jež by EU měla podpořit, například prostřednictvím finančních pobídek**, a to do té míry, aby se pokročilo v provádění této směrnice a dalších vhodných opatření k omezení vzniku potravinového odpadu.

Znění navržené Komisí

(9) V zájmu dosažení výsledků v krátkodobém horizontu a s cílem poskytnout provozovatelům potravinářských podniků, spotřebitelům a orgánům veřejné správy nezbytnou dlouhodobou perspektivu by měly být stanoveny kvantifikované cíle pro snížení produkce potravinového odpadu, kterých by členské státy měly dosáhnout do roku 2030.

Pozměňovací návrh

(9) V zájmu dosažení výsledků v krátkodobém **a střednědobém** horizontu a s cílem poskytnout provozovatelům potravinářských podniků, spotřebitelům a orgánům veřejné správy nezbytnou dlouhodobou perspektivu by měly být stanoveny kvantifikované cíle pro snížení produkce potravinového odpadu, kterých by členské státy měly dosáhnout **nejpozději do roku 2030, a to s ohledem na potřeby spotřebitelů i hospodářských subjektů. Kromě toho by měly být vytvořeny mechanismy pro přidělování odpovídajících finančních a technologických zdrojů na podporu provádění těchto cílů a pro zajištění toho, aby členské státy měly nezbytnou kapacitu k provedení navrhovaných změn.**

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 9 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(9a) Obecné povědomí o prevenci plýtvání potravinami je stále menší. Proto jsou zapotřebí cílené a pravidelné kampaně a informace pro každou věkovou skupinu.

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 10

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(10) S ohledem na závazek Unie plnit ambice stanovené v cíli udržitelného rozvoje č. 12.3 by stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu, kterých mají členské státy dosáhnout do

(10) S ohledem na závazek Unie plnit ambice stanovené v cíli udržitelného rozvoje č. 12.3 by stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu, kterých mají členské státy dosáhnout do

roku 2030, mělo být silným politickým impulsem k přijetí opatření a zajištění významného příspěvku k dosažení globálních cílů. Vzhledem k právně závazné povaze těchto cílů by však tyto cíle měly být přiměřené a splnitelné a měly by zohledňovat úlohu různých subjektů v rámci potravinového řetězce i jejich kapacitu (zejména mikropodniků a malých podniků). Stanovení právně závazných cílů by proto mělo probíhat postupně, počínaje úrovní, která je nižší než úroveň stanovená v rámci cíle udržitelného rozvoje, aby byla zajištěna konzistentní reakce členských států a viditelný pokrok v plnění cíle č. 12.3.

roku 2030, mělo být silným politickým impulsem k přijetí opatření a zajištění významného příspěvku k dosažení globálních cílů. Vzhledem k právně závazné povaze těchto cílů by však tyto cíle měly být přiměřené a splnitelné a měly by zohledňovat úlohu různých subjektů v rámci potravinového řetězce i jejich kapacitu (zejména mikropodniků a malých podniků). ***Kromě toho je třeba rozlišovat mezi vyhnutelnými a nevyhnutelnými potravinovými ztrátami.*** Stanovení právně závazných cílů by proto mělo probíhat postupně, počínaje úrovní, která je nižší než úroveň stanovená v rámci cíle udržitelného rozvoje, aby byla zajištěna konzistentní reakce členských států a viditelný pokrok v plnění cíle č. 12.3.

Odůvodnění

Je nezbytné jasně rozlišovat mezi vyhnutelnými a nevyhnutelnými potravinovými ztrátami, a to i z důvodů proporcionality.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 10 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(10a) Zemědělská produkce uváděná na trh za účelem prodeje závisí na řadě přírodních, právních a provozních faktorů, které zemědělci nemohou ovlivnit. Aby mohly být uvedeny na trh a prodávány spotřebitelům, musí většina zemědělsko-potravinářských produktů splňovat přísné obchodní normy Unie nebo mezinárodní obchodní normy. Zejména ovoce a zelenina, které jsou určeny k prodeji spotřebiteli v čerstvém stavu, mohou být uváděny na trh pouze tehdy, pokud jsou řádné a uspokojivé obchodní jakosti a pokud je uvedena jejich země původu. Produkty, které producenti prodávají spotřebitelům na

místní úrovni a přímo, jsou osvobozeny od obchodních norem. Některé produkty postižené přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými okolnostmi jsou rovněž osvobozeny, pokud je jejich spotřeba bezpečná. Zemědělské produkty, které nemohou být uváděny na trh jako potraviny určené ke spotřebě, protože nejsou v souladu se stávajícími pravidly, a produkty, které nelze použít k jiným účelům než jako potraviny, například k výrobě energie z biomasy, by proto neměly být považovány za odpad.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice Bod odůvodnění 10 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(10b) V potravinových dodavatelských řetězcích v celé EU stále přetrvávají rozdíly ve vyjednávací síle mezi dodavateli zemědělských a potravinářských produktů a těmi, kdo je kupují. Tak je tomu zejména v odvětví zemědělství, neboť zvláštní povaha zemědělských produktů a s tím spojená potřeba jejich rychlého odbytu od samého počátku narušují rovnost mezi protistranami. Je proto třeba vynaložit veškeré úsilí k zajištění toho, aby se nejběžnější nekalé obchodní praktiky, které postihují zemědělské dodavatele, zejména v oblasti dodávek produktů podléhajících rychlé zkáze, nezvyšovaly v důsledku závazných cílů pro omezení plýtvání potravinami.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice Bod odůvodnění 10 c (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(10c) S ohledem na práci Evropského hospodářského a sociálního výboru a Evropského mechanismu připravenosti a reakce na krize v oblasti potravinového zabezpečení, v nichž byl uznán přínos obalů ke snížení plýtvání potravinami a k zajištění dodávek a zabezpečení potravin.

Pozměňovací návrh 10

**Návrh směrnice
Bod odůvodnění 10 d (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(10d) Výsledky dosažené všemi aktéry zemědělsko-potravinového řetězce, pokud jde o snížení potravinových ztrát a plýtvání potravinami v souladu s cílem udržitelného rozvoje OSN č. 12.3.

Pozměňovací návrh 11

**Návrh směrnice
Bod odůvodnění 11 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11a) Čím více se sníží množství potravinového odpadu, tím více se sníží podíly domácností na výdajích za potraviny.^{1a}

1a

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Pozměňovací návrh 12

**Návrh směrnice
Bod odůvodnění 11 b (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11b) Omezení plýtvání potravinami v jakékoli fázi potravinového řetězce má významný pozitivní dopad na životní prostředí.^{2a}

2a

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC133971/JRC133971_01.pdf

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 11 c (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(11c) Významné procento produktů se odstraňuje z kosmetických důvodů, například kvůli neobvyklému tvaru a barvě nebo kvůli vadám ve vzhledu. Takovému plýtvání potravinami by se mělo zcela zabránit.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 12

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(12) *Vzhledem k* tomu, že v potravinovém řetězci existuje mezi fázemi distribuce a spotřeby vzájemný vztah, zejména vliv maloobchodních praktik na chování spotřebitelů a vztah mezi spotřebou potravin v domácnostech a mimo ně, je vhodné stanovit pro tyto fáze potravinového řetězce jeden společný cíl. Stanovení samostatných cílů pro každou z **těchto fází** by zbytečně komplikovalo situaci a členské státy by se nemohly dostatečně flexibilně zaměřovat na svoje specifické problematické oblasti. Aby společný cíl nevedl k nadměrnému zatížení některých hospodářských subjektů, bude

(12) *Navzdory* tomu, že v potravinovém řetězci existuje mezi fázemi distribuce a spotřeby vzájemný vztah, zejména vliv maloobchodních praktik na chování spotřebitelů a vztah mezi spotřebou potravin v domácnostech a mimo ně, je vhodné stanovit pro tyto fáze potravinového řetězce jeden společný cíl. Stanovení samostatných cílů pro každou **fázi** by zbytečně komplikovalo situaci a členské státy by se nemohly dostatečně flexibilně zaměřovat na svoje specifické problematické oblasti. Aby společný cíl nevedl k nadměrnému zatížení některých hospodářských subjektů, bude členským

členským státům doporučeno, aby **při stanovování opatření směřujících k dosažení společného cíle** zohlednily zásadu proporcionality.

státům doporučeno, aby zohlednily zásadu proporcionality, **s cílem zajistit realistické rozdělení povinností a odpovědnosti s náležitým ohledem na malé podniky a mikropodniky působící v potravinovém řetězci.**

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice Bod odůvodnění 12 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(12a) Poukazuje na to, že problém plýtvání potravinami v zemědělských podnicích nelze účinně vyřešit bez zajištění stabilních příjmů pro zemědělce a kontroly velkých výkyvů na trhu, pokud jsou výrobní náklady produktů vyšší než cena nabízená na trhu.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice Bod odůvodnění 12 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(12b) Zdůrazňuje, že je důležité přerozdělovat výrobky po datu konce doby jejich použitelnosti lidem v nouzi; konstatuje, že maloobchodníci s potravinami mají možnost darovat tyto produkty charitativním organizacím, které jsou schopny tyto výrobky neprodleně distribuovat, a zajistit tak jejich spotřebu.

Pozměňovací návrh 17

Návrh směrnice Bod odůvodnění 14

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(14) Na základě harmonizované

(14) Na základě harmonizované

metodiky stanovené v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597⁷⁶ byl prvním rokem sběru údajů o množstvích potravinového odpadu rok 2020. ***Proto by měl být rok 2020 použit jako výchozí rok pro stanovení cílů v oblasti snižování množství potravinového odpadu.*** Členskými státy, které mohou prokázat, že provedly měření množství potravinového odpadu před rokem 2020 za použití metod, které jsou v souladu s rozhodnutím v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, by mělo být povoleno použití dřívějšího výchozího roku.

⁷⁶ Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597 ze dne 3. května 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o společnou metodiku a minimální požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovně potravinového odpadu (Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 77).

Pozměňovací návrh 18

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 14 a (nový)

Znění navržené Komisí

metodiky stanovené v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597⁷⁶ byl prvním rokem sběru údajů o množstvích potravinového odpadu rok 2020. ***Vzhledem k tomu, že rok 2020 byl v souvislosti s pandemií COVID-19 a souvisejícími omezeními volného pohybu osob výjimečným rokem, bylo by s přihlédnutím k rozdílům vyplývajícím z pandemie vhodnějším referenčním obdobím období 2020–2022.*** Členskými státy, které mohou prokázat, že provedly měření množství potravinového odpadu před rokem 2020 za použití metod, které jsou v souladu s rozhodnutím v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, by mělo být povoleno použití dřívějšího výchozího roku.

⁷⁶ Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597 ze dne 3. května 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o společnou metodiku a minimální požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovně potravinového odpadu (Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 77).

Pozměňovací návrh

(14a) Harmonizovaná metodika stanovená v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597 stanoví použití různých metod podávání zpráv. Aby se zajistilo, že budoucí údaje budou vědecky podložené, vysoce kvalitní a srovnatelné, je nezbytné stanovit a uplatňovat jasné a konzistentní metody měření mezi členskými státy a minimální požadavky na kvalitu pro jednotné měření

potravinového odpadu.

Pozměňovací návrh 19

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 14 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(14b) S cílem zajistit, aby subjekty v potravinovém řetězci a orgány členských států konzistentně interpretovaly údaje o potravinovém odpadu a monitorování podávání zpráv, vydá Komise pokyny k metodice měření potravinového odpadu;

Odůvodnění

K harmonizaci podávání zpráv o plýtvání potravinami ve všech členských státech a ke zvýšení kvality výkaznictví jsou zapotřebí pokyny a normativnější pravidla ze strany Komise.

Pozměňovací návrh 20

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 15 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(15a) Sledování cílů v oblasti snižování plýtvání potravinami nesmí ohrozit zemědělskou produkci nebo potravinové zabezpečení Evropské unie. Využívání rostoucího dovozu ze třetích zemí za účelem kompenzace poklesu domácí produkce by mělo být považováno za nekalou hospodářskou soutěž s výrobci v EU, pokud se na produkty dovážené ze třetích zemí nevztahují pravidla vzájemnosti.

Pozměňovací návrh 21

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 33

Znění navržené Komisí

(33) V zájmu dosažení cílů stanovených v této směrnici by členské státy měly své programy předcházení vzniku potravinového odpadu revidovat tak, aby zahrnovaly nová opatření, která by zapojila více partnerů z veřejného i soukromého sektoru a obsahovala by koordinované postupy zaměřené na řešení konkrétních závažných problémů, jakož i na změnu postojů a chování, jež vedou k plýtvání potravinami. Při přípravě těchto programů by se členské státy mohly inspirovat doporučeními, která vzešla z panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami.

Pozměňovací návrh

(33) V zájmu dosažení cílů stanovených v této směrnici by členské státy měly své programy předcházení vzniku potravinového odpadu revidovat tak, aby zahrnovaly nová opatření, která by zapojila více partnerů z veřejného i soukromého sektoru a obsahovala by koordinované postupy zaměřené na řešení konkrétních závažných problémů, jakož i na změnu postojů a chování, jež vedou k plýtvání potravinami. Při přípravě těchto programů by ***Evropská komise a členské státy měly úzce spolupracovat na určení a provádění nejučinnějších finančních pobídek k dosažení cílů stanovených v této směrnici. Podobně*** by se členské státy mohly inspirovat doporučeními, která vzešla z panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami ***a zdůraznit klíčovou úlohu, kterou mohou spotřebitelské organizace plnit ve svých informačních kampaních proti plýtvání potravinami. Provádění těchto programů by navíc mělo zahrnovat výměnu osvědčených postupů, vzdělávání a informovanost veřejnosti, konkrétní opatření na podporu darování potravin, podporu udržitelných metod výroby a odpovědné spotřeby s cílem dosáhnout významné změny ve společenském a ekonomickém chování za účelem dosažení cílů stanovených v rámci boje proti plýtvání potravinami.***

Pozměňovací návrh 22

**Návrh směrnice
Bod odůvodnění 33 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(33a) Klíčovým prvkem posílení účinného provádění ustanovení o předcházení vzniku odpadů by bylo vytvoření platformy pro výměnu osvědčených postupů mezi členskými

státy, která by usnadnila přenos know-how a urychlila proces provádění. Tato posílená spolupráce by pomohla překonat specifické překážky, s nimiž se každý členský stát potýká, a podpořila by přijímání inovativních a účinných řešení.

Pozměňovací návrh 23

Návrh směrnice Bod odůvodnění 36 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(36a) Aby se usnadnil jednotný výklad údajů o potravinovém odpadu a požadavků na podávání zpráv ze strany vnitrostátních orgánů a zároveň se zabránilo zbytečné administrativní zátěži pro hospodářské subjekty v potravinovém řetězci, měla by Komise přijmout pokyny pro výklad aktů v přenesené pravomoci, a to po vzoru pokynů pro shromažďování a vykazování údajů o komunálním odpadu^{1a} nebo pokynů pro shromažďování a vykazování údajů o obalech a obalových odpadech^{2b}.

^{1a} Evropská komise, Eurostat, Pokyny pro shromažďování a vykazování údajů o obalech a obalových odpadech podle rozhodnutí 2005/270/ES ; (verze 2023)
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/Guidance+on+municipal+waste+data+collection/>

^{2b} Evropská komise, Eurostat, Pokyny pro shromažďování a vykazování údajů o komunálním odpadu podle prováděcích rozhodnutí Komise 2019/1004/ES a 2019/1885/ES a společného dotazníku Eurostatu a OECD (verze 2023)
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351811/PPW+-+Guidance+for+the+compilation+and+reporting+of+data+on+packaging+and+packaging+waste.pdf/297d0cda-e5ff-41e5->

Pozměňovací návrh 24

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 2

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 3 – odst. 4 a

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4ba) „potravinovým odpadem“ veškeré potraviny definované v článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, které se staly odpadem, s výjimkou odpadu ze zemědělské výroby a z procesu výroby, zpracování nebo přidávání hodnoty u zemědělských produktů, prováděného zemědělskými podniky nebo jinými zemědělsko-průmyslovými společnostmi, který je považován za vedlejší produkt za podmínek stanovených v čl. 5 odst. 1 směrnice 2008/98/ES; zemědělské materiály uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. f) a vedlejší produkty živočišného původu uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. b) jsou rovněž vyloučeny;

Pozměňovací návrh 25

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Členské státy přijmou vhodná opatření k předcházení vzniku potravinového odpadu v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech. Tato opatření mimo jiné:

Členské státy přijmou **a zavedou** vhodná, **konkrétní situaci uzpůsobená**, opatření k předcházení vzniku potravinového odpadu **ve všech etapách zemědělsko-potravinového dodavatelského řetězce, tzn.** v prvovýrobě, při zpracování a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách, **např. ve školách,**

nemocnicích atd. a také v domácnostech.
Tato opatření *zahrnují* mimo jiné:

Pozměňovací návrh 26

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1 – písm. a)

Znění navržené Komisí

a) rozvíjejí a podporují intervence zaměřené na změnu chování s cílem omezit plýtvání potravinami a informační kampaně na zvýšení povědomí o předcházení vzniku potravinového odpadu;

Pozměňovací návrh

a) rozvíjejí a podporují intervence zaměřené na změnu chování s cílem omezit plýtvání potravinami ***a to i s ohledem na budování pozitivního přístupu k ovoci a zelenině s vnějšími defekty nebo neobvyklým vzhledem, přesto ale vhodnými ke konzumaci*** a informační kampaně na zvýšení povědomí o předcházení vzniku potravinového odpadu. ***Taková opatření mimo jiné posilují úlohu, kterou zastávají vzdělávací zařízení v boji proti potravinovému odpadu v jídelnách i při utváření vzorců chování budoucích spotřebitelů; umožňující spotřebitelům lépe porozumět tomu, co znamená označování data na výrobcích; zohledňují, že úloha spotřebitele v tomto procesu snižování plýtvání potravinami je zásadní a nepostradatelná a zajišťují účast profesních sdružení a hospodářských subjektů zemědělsko-potravinářského odvětví;***

Pozměňovací návrh 27

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1 – písm. c

Znění navržené Komisí

c) podporují darování potravin a jejich další přerozdělování pro lidskou spotřebu,

Pozměňovací návrh

c) ***usnadňují a*** podporují darování potravin a jejich další přerozdělování pro

příčemž je lidská spotřeba upřednostňována před využitím jako krmiva či před přepracováním na nepotravinářské produkty;

lidskou spotřebu, příčemž je lidská spotřeba upřednostňována před využitím jako krmiva či před přepracováním na nepotravinářské produkty. *To vše například poskytováním podpůrných daňových a administrativních pobídek hospodářským subjektům, jak stanoví příloha IVa, vytvářením možností a pobídek pro podniky, tak aby zajistily, že produkty blížící se konci jejich použitelnosti budou za nejlepších možných podmínek předávány organizacím, které poskytují podporu lidem, kteří se potýkají při obstarávání potravin;*

Pozměňovací návrh 28

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1 – písm. d a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

da) podporují výzkum a inovace v boji proti potravinovému odpadu a v oblasti obalů potravin s ohledem na jejich klíčovou úlohu, kterou plní při předcházení vzniku odpadů v potravinovém hodnotovém řetězci a při zajištění bezpečnosti a kvality potravin při současném snižování celkového dopadu na životní prostředí a optimalizaci obalových systémů;

Pozměňovací návrh 29

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1 – písm. d b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

db) podporují inovace, výměnu a

spolupráci mezi všemi aktéry a zúčastněnými stranami v potravinovém řetězci s cílem vytyčit nástroje k dosažení lepší rovnováhy mezi výrobou a poptávkou.

Pozměňovací návrh 30

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 1 – pododstavec 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Členské státy zajistí, aby se zúčastněné strany, soukromý sektor a spotřebitelské organizace podílely na vývoji individuálně uzpůsobených programů založených na potřebách předcházení vzniku potravinového odpadu. Zvláštní pozornost by měla být rovněž věnována rozvoji a provádění účinných programů vzdělávání spotřebitelů se zvláštním zaměřením na zvyšování informovanosti mladých lidí prostřednictvím vzdělávacích modulů na základních a středních školách.

Pozměňovací návrh 31

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice, pokud jde o stanovení společné metodiky a minimálních požadavků na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu.

3. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice, pokud jde o stanovení společné metodiky a minimálních požadavků na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu. ***Komise usnadní výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy na podporu vzájemného***

učení a neustálého zlepšování postupů pro měření plýtvání potravinami a pro podávání zpráv o něm. Při vypracovávání těchto aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zohlednit vědecké nebo jiné dostupné technické informace, včetně příslušných mezinárodních standardů, jako je standard podnikového účetnictví a výkaznictví pro oblast potravinových ztrát a odpadu vydaný Světovým institutem pro zdroje, a údaje od všech relevantních zúčastněných stran.

Pozměňovací návrh 32

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 3 – pododstavec 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Komise usnadní harmonizované měření a monitorování potravinového odpadu vydáním příslušných pokynů, které pomohou subjektům v dodavatelském řetězci a orgánům členských států systematicky interpretovat údaje o potravinovém odpadu a požadavky na podávání zpráv.

Pozměňovací návrh 33

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 4 – písm. a)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

a) snížit produkci potravinového odpadu při zpracování a výrobě o 10 % ve srovnání s **množstvím** vyprodukovaným v **roce 2020**;

a) snížit produkci potravinového odpadu při zpracování a výrobě o 10 % **na tunu vyrobených potravin na členský stát** ve srovnání s **průměrem** vyprodukovaným v **letech 2020–2022**;

Pozměňovací návrh 34

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 4 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) snížit produkci potravinového odpadu na obyvatele společně v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech o 30 % ve srovnání s množstvím vyprodukovaným v roce 2020.

Pozměňovací návrh

b) snížit produkci potravinového odpadu na obyvatele společně v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech o 30 % ve srovnání s množstvím vyprodukovaným v ***průměru v letech 2020–2022 v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech. Při stanovování opatření k dosažení tohoto společného cíle členské státy zohlední různé úrovně produkce potravinového odpadu vyprodukovaného jednotlivými kategoriemi v těchto fázích řetězce (např. v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a v domácnostech).***

Pozměňovací návrh 35

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. Pokud členský stát může poskytnout údaje za dřívější referenční rok, než je rok 2020, a tyto údaje byly shromážděny pomocí metod srovnatelných s metodikou a minimálními požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu, jak je stanoveno v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, lze použít dřívější referenční rok. Členský stát oznámí Komisi

Pozměňovací návrh

5. Pokud členský stát může poskytnout údaje za dřívější referenční rok, než je rok 2020, a tyto údaje byly shromážděny pomocí metod srovnatelných s metodikou a minimálními požadavky na kvalitu pro jednotné měření úrovní potravinového odpadu, jak je stanoveno v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1597, lze použít dřívější referenční rok. Členský stát oznámí Komisi

a ostatním členským státům svůj záměr použít dřívější referenční rok do **18** měsíců od vstupu této směrnice v platnost a poskytne Komisi údaje a metody měření použité pro jejich sběr.

a ostatním členským státům svůj záměr použít dřívější referenční rok do **12** měsíců od vstupu této směrnice v platnost a poskytne Komisi údaje a metody měření použité pro jejich sběr.

Pozměňovací návrh 36

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 4

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 9 a – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Pokud se Komise domnívá, že údaje nesplňují podmínky stanovené v odstavci 5, přijme do šesti měsíců od obdržení oznámení učiněného v souladu s odstavcem 5 rozhodnutí, v němž členský stát požádá, aby jako referenční rok použil buď rok **2020**, nebo jiný rok než ten, který tento členský stát navrhl.

Pozměňovací návrh

6. Pokud se Komise domnívá, že údaje nesplňují podmínky stanovené v odstavci 5, přijme do šesti měsíců od obdržení oznámení učiněného v souladu s odstavcem 5 rozhodnutí, v němž členský stát požádá, aby jako referenční rok použil buď **průměr v letech 2020–2022**, nebo jiný rok než ten, který tento členský stát navrhl.

Pozměňovací návrh 37

Návrh směrnice

Čl. 1 – odst. 1 – bod 9

Směrnice 2008/98/ES

Čl. 29 a – odst. 1 – pododstavec 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1a. Při úpravě svých programů předcházení vzniku potravinového odpadu členské státy zajistí zapojení místních a regionálních zúčastněných stran, soukromého sektoru a občanské společnosti, tak aby programy předcházení vzniku potravinového odpadu byly založeny na konkrétních potřebách a umožňovaly řešit lokalizované zdroje plýtvání potravinami a také specifické návyky a chování, které k plýtvání potravinami přispívají, zejména na úrovni

domácností.

**PŘÍLOHA: SEZNAM SUBJEKTŮ NEBO OSOB,
OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY**

Během přípravy stanoviska až do jeho přijetí ve výboru zpravodajka obdržela vstupní informace od těchto subjektů a osob:

Subjekt nebo osoba
Copa-Cogeca
FoodDrinkEurope
Mercadona
To Good To Go

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodajky.

POSTUP VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Název	Změna směrnice 2008/98/ES o odpadech	
Referenční údaje	COM(2023)0420 – C9-0233/2023 – 2023/0234(COD)	
Příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	ENVI 2.10.2023	
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	AGRI 2.10.2023	
Zpravodaj(ka) Datum jmenování	Clara Aguilera 12.9.2023	
Projednáni ve výboru	25.10.2023	28.11.2023
Datum přijetí	24.1.2024	
Výsledek konečného hlasování	+: 44 –: 0 0: 0	
Členové přítomní při konečném hlasování	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropè, Katarína Roth Neved'alová, Bert-Jan Ruissen, Petri Sarvamaa, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez	
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Rosanna Conte, Gabriel Mato, Michaela Šojdřová, Irène Tolleret, Achille Variati	
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Eric Minardi, Cláudia Monteiro de Aguiar	

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

44	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Paola Ghidoni, Eric Minardi
NI	Dino Giarrusso, Katarína Roth Neveďalová
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Gabriel Mato, Cláudia Monteiro de Aguiar, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Irène Tolleret
S&D	Clara Aguilera, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli, Achille Variati
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

0	-

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se